

Piet Hein Eek

‘sloophout met een prijskaartje’

Piet Hein Eek is in 1990 afgestudeerd aan de Design Academie in Eindhoven met een serie meubels van sloophout. Sindsdien ontwerpt hij meubels en gebruiksvoorwerpen van restmateriaal. Zijn werk, maar ook zijn principe is inmiddels wereldberoemd (bouwplaatsen en booteigenaren zouden steeds vaker te maken hebben met diefstal van houten steigerplanken). Naast kasten en tafels van sloophout werkt hij ook met andere materialen, zoals klei en plexiglas.

Zijn originele start heeft hem direct veel publiciteit verworven en het heeft een stempel gedrukt op zijn ontwerpen. Het begon toen hij een kast aan het restaureren was voor zijn zus. Hij ging naar een sloop en besefte dat hij het oude hout mooier vond dan het nieuwe. Daarnaast bood de hoeveelheid waarin het hout aanwezig was hem de mogelijkheid om er een serie producten mee te maken, dit was echter in tegenstelling tot wat hem geleerd was: om met perfecte materialen perfecte producten te maken.

Het komen tot een goed idee begint bij Eek met het oplossen van problemen. Vaak brengt de aanschaf van een nieuwe machine en de kennis van materialen hem tot goede ideeën. Hij bedenkt eerst een beeld en dan is het de kunst om een techniek te vinden waarmee dat idee zo goed mogelijk overeind blijft. De techniek en het materiaal moeten op een vanzelfsprekende manier uitkomst bieden voor het oorspronkelijke ontwerp.

Vijfennegentig procent van zijn werk wordt geproduceerd in zijn werkplaats in Geldrop. Er werken ongeveer dertig fulltimers. Vanwege het gebruik van restmateriaal is zijn werk ecologisch verantwoord, maar vanwege het groot aantal manuren dat in de productie wordt gestopt is het niet zozeer een economisch voordelig product.

De waarde van restmateriaal schuilt voor Eek in het idee dat elk materiaal zijn kwaliteiten heeft. In relatie tot arbeidskosten is een rest of onedel materiaal al snel afval, wat het eigenlijk niet is. Het afval en natuurproject is ontstaan uit onvrede met het gebrek aan tijd en aandacht die je op economische gronden in je werk kan stoppen, en indirect de overwaardering van de mens ten opzichte van grondstoffen.

In wezen vindt hij het ontwerp van een product en/of de aandacht waarmee het gemaakt is dus belangrijker dan de waarde van het materiaal.

Als we Eek's principe vergelijken met die van Gerrit Rietveld, zien we dus een grote overeenkomst: beiden delen het uitgangspunt dat het ontwerp van een meubel belangrijker is dan het materiaal. Ook al wil Eek met zijn materiaalkeuze wellicht een meer uitgesproken boodschap overbrengen ten opzichte van de materiaalkeuze, als we kijken naar Rietveld's beroemde stoel, is het duidelijk dat de materiaalkeuze bijdroeg aan de uitdrukking van het elementaire zitten en is er bewust gekozen voor hout en niet voor een duurder prestigieus materiaal.

Voor serviesgoed gebruikt Eek een techniek waarbij hij een aantal plakken klei op metalen platen legt en vervolgens de vorm van het servies eruit snijdt. Die platen zet hij in elkaar en houdt hij bij elkaar met knijpers. Daar gaat een zak overheen en een dag later pulkt hij het ijzer eruit. Uiteindelijk heb je dan bijvoorbeeld een kopje of een kan. Dan koop je dus eigenlijk iemands aandacht, zegt hij, want aan zo'n kan hangt uiteindelijk een prijskaartje van negenhonderd euro.

Er zijn veel ontwerpers die Eek's werk imiteren. Hij heeft daarom samen met zijn zakenpartner Nob Ruijgrok een rechtszaak aangespannen tegen het bedrijf *Esfera*, op basis van vijf gekopieerde meubels. Het ging om een kast, twee tafels, een toonbank en een spiegel. Allereerst is het idee om van sloophout meubels te maken niet auteursrechtelijk beschermd. Door de bijzondere wijze van schikking van het gebruikte sloophout met de daarop voorkomende of aangebrachte kleurtinten, het gebruik van bepaalde productietechnieken en hulpmiddelen is Eek's stempel duidelijk terug te zien. Dit zijn de kenmerken die zijn werk van andermans werk zou moeten onderscheiden. De beslissing van de rechter luidde uiteindelijk dat *Esfera* de weergegeven ontwerpen van de 'afvaltafel' en de 'afvalkast' moet staken en gestaakt houden. Daarnaast moesten zij een schadevergoeding betalen.

In dit geval wordt een rechtszaak dus bijna een soort kunstdiscussie.

Bronnen:

<http://www.bright.nl/dinsdag-designdag-piet-hein-eek>

http://www.nrc.nl/nieuwsthema/winter/article757552.ece/De_leraar_hij_schreeuwt_van_de_daken_dat_hij_goed_is?service=Print

http://www.elsevier.nl/lifestyle/mode_en_wonen/wonen/artikel/asp/artnr/173124/zoeken/ja/index.html

<http://www.digischool.nl/ckv1/architectuur/rietveld/Gerrit1.htm>